

Awetaran iwghaberits chorits Surb Awetaranchats

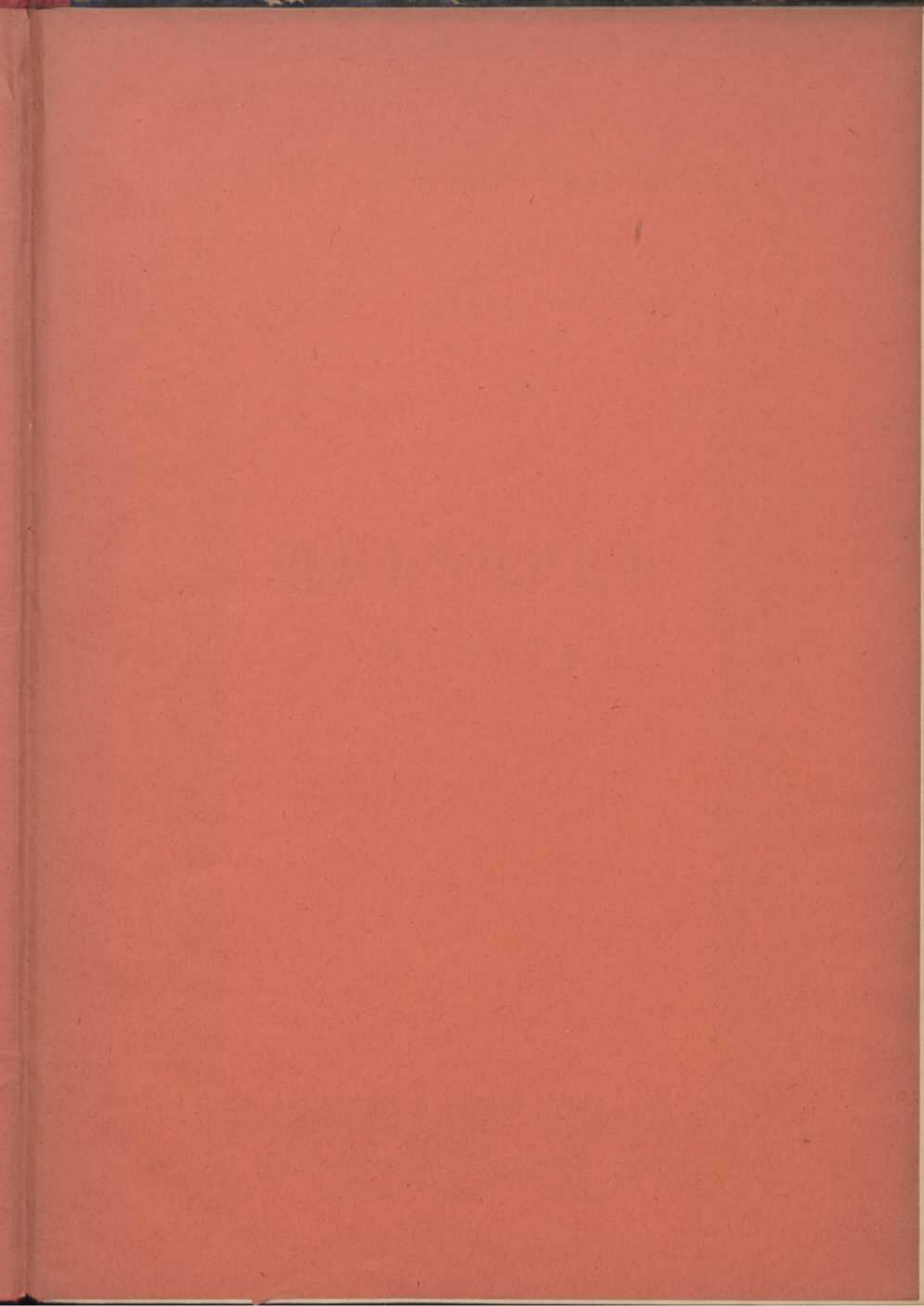
**ěst kargaworutean Hayastaneayts Ughghapar S. Ekeghetswoy amenayn
Harutean Kirakēits ěnternu ěst dzaynin**

**hramanaw patriark'i srboy erowsagēmi T. Yarowt'iwn srbazan
ark'episkoposi ew i patriark'owt'ean kostandnowpōlsoy T. Maġak'way
srbazan ark'episkopsi**

~~Voussen 2895~~

20

Voussen 21 2895

ԱՒԵՏԱՐԱՆ

ԻՒՂԱԲԵՐԻՑ

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

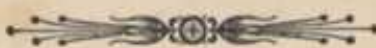
LIBRARY

Ա. Ի. Ե. ՏԱՐԱՆ

Ի Ի ՂԱԲԵՐԻՑ

ԶՈՐԻՑ ՍՈՒՐԲ Ա. Ի. Ե. ՏԱՐԱՆԶԱՑ

ԸՍՏ ԿԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ՈՒՂԱՓԱՌ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԻՐԱԿԷԻՑ ԸՆԹԵՈՒՆՈՒ ԸՍՏ ԶԱՅՆԻՆ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ

Տ. Տ. ՄԿՐՏԶԻ Ա.

ՂԵՀԱՓԱՌ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՀՐԱՄԱՆԱԻ

ՊԱՏՐԻԱՐԿԻ ՍՐԲՈՑ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ

Տ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ԵՒ Ի ՊԱՏՐԻԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԳՆՈՒՊՈԼՍՈՑ

Տ. ՄԱՂԱԳԻԱՅ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

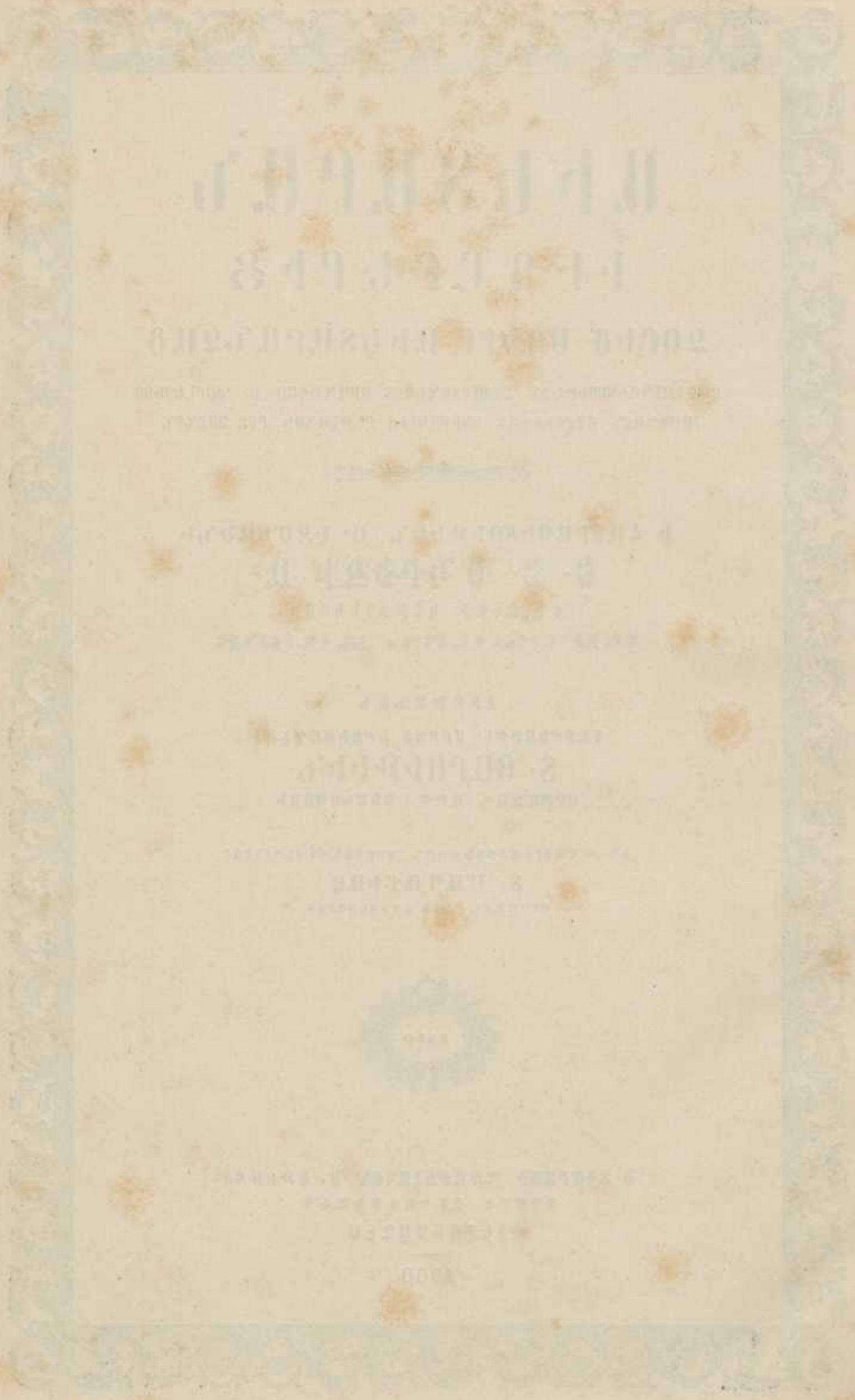
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ Ս. ԱԹՈՌՈՑ

ՍՐԲՈՑ ԵՍԿՈՎԱԲԵԱՆՑ

ՅԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

1900

2895

U. S. DEPARTMENT OF THE INTERIOR

BUREAU OF LAND MANAGEMENT

FOURTH NATIONAL ANTI-CORRUPTION CONFERENCE

REPORT OF THE CONFERENCE

HELD AT WASHINGTON, D. C., OCTOBER 1-5, 1900

BY THE BUREAU OF LAND MANAGEMENT

WASHINGTON, D. C., 1900

1900

U. S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE

2-8010-1

WASHINGTON, D. C.

U. S. DEPARTMENT OF THE INTERIOR

BUREAU OF LAND MANAGEMENT

WASHINGTON, D. C.

U. S. DEPARTMENT OF THE INTERIOR

BUREAU OF LAND MANAGEMENT

WASHINGTON, D. C.

1900

F. BOUASSE JEUNE ÉDIT. 9, RUE MABILLON

Paris, L. TURENNE, Imp. Édite. des Ecoles, 60

et Maison à New York.

ՄՈՒՐԵ ՄՍՏԹԷՆՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻԶ

Արքայ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ Մատթէոսի .

Վասն Յարութեան Տեսան մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի .

Զ-յն՝ ԲԷ . Է ԻԷ .

Երկերեկոյի շարժումն՝
յորում լուսանայր մի
աշարժին, եկն Մարիամ
Մագդաղենացի, և միւս Մա-
րիամն՝ տեսանել զգերեզ-
մանն :

Եւ ահա շարժումն մեծ ե-
ղեւ, զի Հրեշտակ տեսն ի-
ջեալ յերկնից՝ մատուցեալ
ի բաց թաւալեցոյց զիւն
ի դրանց անտի, եւ նստէր
ի վերայ նորա :

Եւ էր տեսիլ նորա իբրեւ
զփայլակն, և հանդերձ նորա
սպիտակ իբրեւ զձիւն :

Եւ յահէ անտի նորա խռո-
վեցան պահապանքն, և եղեն
իբրեւ զմեռեալս :

Պատասխանի ետ Հրեշտակն
և ասէ ցկանայսն. Մի՛ երկըն-
չիք դուք, գիտեմ զի զՅի-
սուս զխաչելեալն խնդրէք .
չէ՛ սատ, քանզի յարեաւ,
որպէս ասացն. եկայք և տե-
սէ՛ք զտեղին ուր կայր :

Եւ վաղվաղակի երթայք ա-
սացէ՛ք աշակերտացն նորա
թէ յարեաւ, և ահա յառա-
ջանայ քան զձեզ ՚ի գալի-
լեա, անդ տեսանիցէք զնա .
ահա ասացի ձեզ :

Եւ ելեալ վաղվաղակի ՚ի գե-
րեզմանէ անտի ահիւ եւ
խնդումթեամբ բազմաւ՝ ըն-
թանային պատմել աշակեր-
տացն :

Եւ ահա պատահեցաւ նո-
ցա Յիսուս և ասէ . Ո՛ղջ էք :
Եւ նորա մատուցեալ կա-
լան զոտս նորա , եւ երկիր
պագին նմա :

Յայնժամ ասէ ցնտա Յի-
սուս . Մի՛ երկնչիք , երթա՛յք
ասացէ՛ք եղբարցն իմոց՝ զի
երթիցեն ՚ի Քալիլեա եւ
անդ տեսցեն զիս :

Իբրեւ նորա գնացին , ահա
ովանք ՚ի զօրականացն եկին
՚ի քաղաքն , եւ պատմեցին
քահանայապետիցն զամե-
նայն՝ որ ինչ եղեւն :

Եւ նորա ժողովեալ հան-
դերձ ծերովքն , խորհուրդ
առեալ՝ արծաթ յոյժ ե-
տուն զօրականացն և ասեն .
Ասասցի՛ք եթէ աշակերտքն
նորա եկեալ գիշերի գողա-
ցան զնա՝ մինչ մեք ՚ի քուն
էաք :

Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ
գատաւորն , մեք հաճեսցուք
զնա , եւ զձեզ անհոգս ա-
րասցուք :

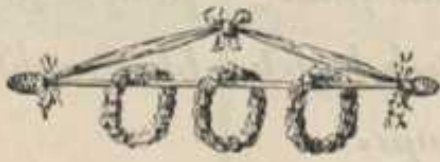
Եւ նոցա առեալ զարծա-
թքն , արարին որպէս ուսա-
նըն . և ել համբաւս այս ՚ի
Հրէից՝ մինչեւ ցայսօր :

Իսկ մետասան աշակերտքն
գնացին ՚ի Քալիլեա ՚ի լեառ-
նըն՝ ուր ժամադիր եղեւ նո-
ցա Յիսուս . իբրեւ տեսին
զնա՝ երկիր պագին նմա , եւ
ովանք յերկուացան :

Եւ մատուցեալ Յիսուս խօ-
սեցաւ ընդ նոսա եւ ասէ .
Տուաւ ինձ ամենայն իշխա-
նութիւնս յերկինս և յերկրի .
որպէս առաքեաց զիս Հայր ,
և ես առաքեմ զձեզ :

Գնացէ՛ք այսուհետեւ՝ ա-
շակերտեցէ՛ք զամենայն հե-
թանոսս , մկրտեցէ՛ք զնոսա
յանուն Հօր և Որդւոյ և Հո-
գւոյն Սրբոյ :

Ուսուցէ՛ք նոցա պահել զա-
մենայն՝ զոր ինչ պատուիրե-
ցի ձեզ . եւ ահաւասիկ ես
ընդ ձեզ եմ զամենայն ա-
ւուրս՝ մինչեւ ՚ի կատարած
աշխարհի :

Paris, L. TURGIS J^m Imp^r Edit^r e des Ecoles. 66

E. BOUASSE JEUNE ÉDIT. 9, RUE MABILLON

et. Maison à New-York.

ՍՈՒՐԻ ՄԱՐԿՈՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻԶ

Արքայ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ Մարկոսի :

Վասն Քաղցան և Յարութեան Տեսան մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Ձյն՝ ԲԵ՛ Լ ԴԵ՛ :

Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ ,
քանզի ուրբ աթ էր՝ որ
ի շաբաթն մտանէր :

Եկեալ Յովսէփ որ յԱրեմա
թեայնէր, այր պարկեշտ, նա
խարար, որ և ինքն իսկ ակն
ունէր արքայու թեանն Աս-
տուծոյ, համարձակեցաւ ե-
մուտ առ Վիղատոս և խընդ-
րեաց զմարմինն Յիսուսի :

Եւ Վիղատոս զարմացաւ,
թէ այնչափ վաղ մեռաւ . և
կոչեցեալ առ ինքն զհարիւ-
րապետն, եհարց զնա և ա-
սէ, թէ արդարեւ այնչափ
վաղ մեռաւ :

Եւ իբրեւ ստուգեաց ի հա-
րիւրապետէ անտի, շնոր-
հեաց զմարմինն՝ Յովսէփայ :
Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ,
և իջուցեալ զնա՝ պատեաց
կտաւ ուն, եւ եդ ՚ի գե-
րեզմանի՝ զոր էր փորեալ
ի վիսէ, եւ թաւալեցոյց
վէմ մի ՚ի դուռն գերեզ-
մանին :

Իսկ Մարիամ Մազդաղենա-
ցի եւ Մարիամ Յակովբայ
եւ Յովսէայ, տեսին զտեղին
ուր եղաւ :

Եւ իբրեւ էանց շաբաթն,
Մարիամ Մազդաղենացի և

Մարիամ Յակովբայ և Մողոմէ՝ չոգան սրատրաստեցին խունկս, զի եկեցցեն եւ օծցեն զնա:

Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն գան ՚ի գերեզմանն ընդ արեւագայն, և ասէին ցմիմեանս, Ո՛ր թաւալեցուցէ մեզ զվէմն ՚ի գրանց գերեզմանին:

Եւ հայեցեալ տեսին՝ զի թաւալեցուցեալ էր զվէմն ՚ի գերեզմանէն, քանզի էր մեծ յոյժ:

Եւ մտեալ ՚ի ներքս ՚ի գերեզմանն, տեսին երիտասարդ մի՝ զի նստէր ընդ սօմէ կողմանէ՝ զգեցեալ սրատ:

մուճան սպիտակ, եւ զարհուրեցան:

Եւ նա ասէ ցնոսս. Ո՛ր երկրնչիք, զՅիսուս խնդրէք ըզնազովրեցի զխաչելեայն, յարեան՝ չէ՛ աստ. ահաւ աղիկ տեղին՝ ուր եղին զնա:

Ս. Ու երթայք ասացէ՛ք ցաշակերտս նորս և ցոխտրոս, եթէ ահա յառաջագոյն երթայ քան զձեզ ՚ի Քալիլեա, անդ տեսանիցէք զնա՝ որպէս ասացն ձեզ:

Եւ իբրեւ լուան՝ ելին եւ փախեան ՚ի գերեզմանէն, քանզի զահի հարեալ էին. և ոչ ումեք ինչ ասացին, զի երկնչէին:

PLATE 100 - THE GREAT WALL

Paris. L. TUNGIS J^m Imp^r Edit^r v. des Ecoles. 60

E. BOUASSE JEUNE ÉDIT, 9, RUE MABILLON

et Maison à New York

ՄՈՒԲԲ ԳՆՈՒԿՍՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻԶ

Արքայ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ Ղուկասու :

Վասն Քաղման և Յարութեան Տեան մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Ձյն՝ 4, և 41.

Եր ահա այր մի, անունն
Յովսէփ, որ էր նախա-
րար՝ այր բարեգործ և ար-
դար, սա չէր միաբանեալ
ընդ խորհուրդս և ընդ գոր-
ծըս նոցա, յԱրեմաթեայ քա-
ղաքէ Հրէից, որ և ինքն իսկ
ակն ունէր արքայութեան
Աստուծոյ :

Սա մատուցեալ առ Պիղա-
տոս՝ խնդրեաց զմարմինն Յի-
սուսի. և իջուցեալ զնա պա-
տեաց պատտառակալաւ, և
եղ ՚ի կռածոյ գերեզմանի,
ուր չէր բնաւ զոք եղեալ :

Եւ օրն էր ուրբաթ, և շա-
բաթ լուսանայր. և երթա-
յին զհետ նորա կանայք՝ որ
եկեալ էին ընդ նմա ՚ի Պալի-
լէէ, տեսին զգերեզմանն, և
որպէս եղաւ մարմինն նորա-
Վարձան, և պատրաստեցին
խունկս և իւղս, և ՚ի շաբա-
թուն հանդարտեցին վասն
պատու իրանին :

Բայց ՚ի միաշաբաթուն վաղ-
քաջ ընդ առաւօտն՝ եկին ՚ի
գերեզմանն, բերին զխունկ-
սըն զոր պատրաստեցին, և
այլ կանայք ընդ նոսա :

Եւ գտին զվէմն Թաւալե-
ցուցեալ ՚ի գերեզմանէ ան-
տի, եւ մտեալ ՚ի ներքս՝ ոչ
գտին զմարմինն Տեառն Յի-
սուսի:

Եւ եղև ընդ հիանալն նոցա
վասն այնորիկ, և ահա արք
երկու հասին առ նոսա ՚ի
հանդերձս լուսաւորս:

Եւ իբրև զահի հարան՝ և
խոնարհեցուցին զերեսս իւ-
րեանց յերկիր, ասենցնոսա.
Չի՛ խնդրէք զկենդանին ընդ
մեռեալս, չէ՛ աստ, այլ յա-
րեան:

Յիշեցէք որպէս խօսեցաւ
ընդ ձեզ մինչ էրն ՚ի Քալի-
ւեա, և ասէր՝ Թէ պարտ է
Որդւոյ մարդոյ մատնիլ ՚ի ձե-
ռս մարդոյ մեղաւորաց, և

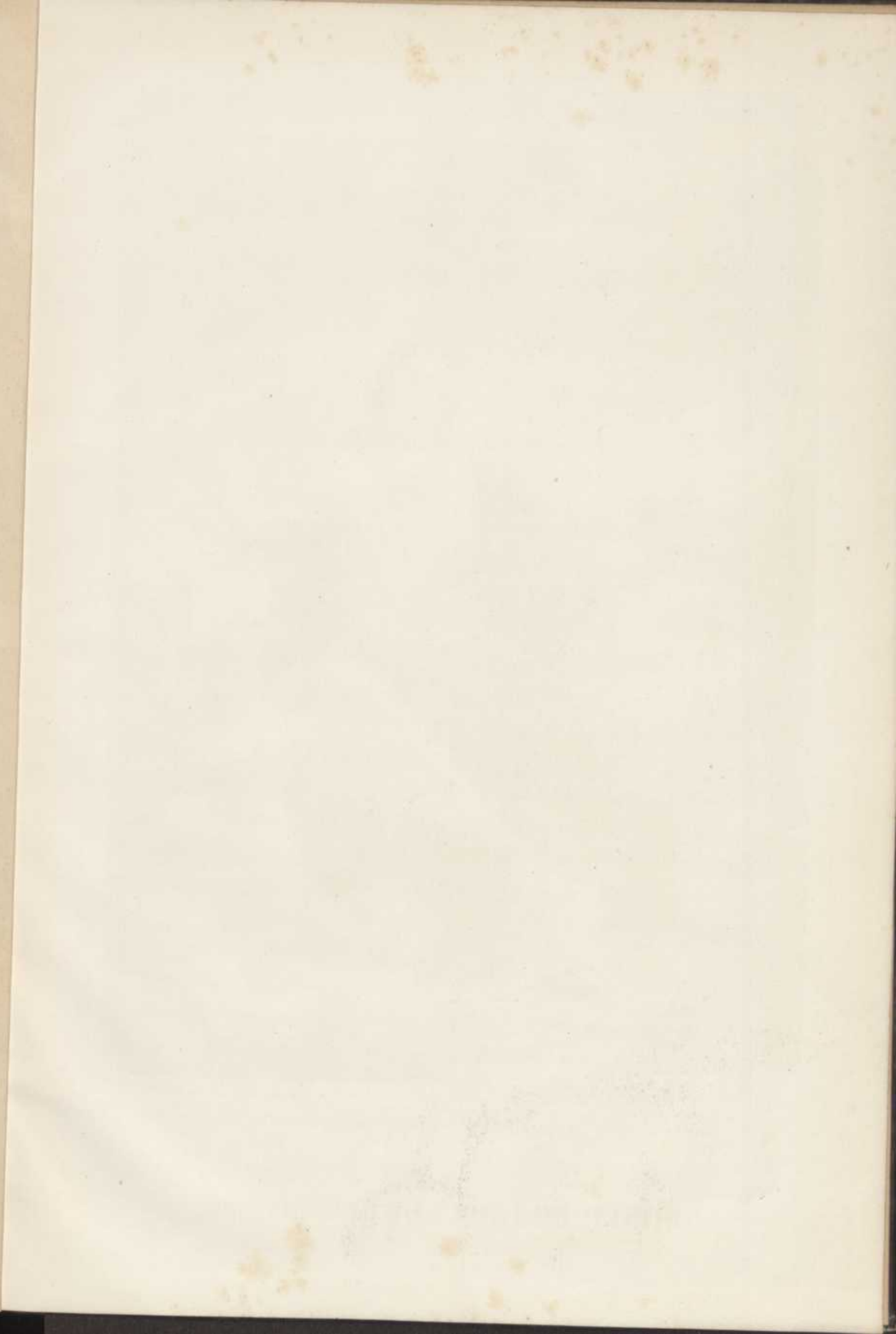
՚ի խաչ ելանել, և յերրորդ
աւուր յառնել:

Եւ յիշեցին զբանան նորա:
Եւ գարձան պատմեցին զայս
ամենայն մետասանիցն, եւ
այլոցն ամենեցուն:

Եւ էին Մարիամ Մագդաղե-
նացի և Յովհաննա եւ Մա-
րիամ Յակովբայ և այլք ընդ
նոսա՝ որ պատմեցին զայս
Առաքելոցն:

Եւ երևեցան առաջի նոցա
չաղփաղփու Թիւն բանք նո-
ցա՝ և չհաւատային նոցա:
Բայց Պետրոս յարուցեալ ըն-
Թացաւ ՚ի գերեզմանն, եւ
հայեցեալ տեսանէ զկտաւ-
սըն լոկ՝ զի կային. եւ գնաց
ընդ միտս զարմացեալ, Թէ
զի՛նչ եղև:

Paris, J. TUBAIS, Imp. Édit. r. des Ecoles, 50

E. BOUASSE JEUNE ÉDIT. 9, RUE MARILLON

et Maison à New York

ՍՈՒՐԲ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻԶ

Աբրահամի և Իսահակի և Եսայի զմեզ հարկադրող զմեզ հարկադրող զմեզ հարկադրող:

Վասն Քաղկեդոնի և Բարսիլեան Տեան մերոց Յիսուսի Քրիստոսի:

Չոյն՝ մի. և 41.

ՅԵՏ այսորիկ աղաչեաց զՊիղատոս Յովսէփի որ յԱրեմաթեաց էր, աշակերտ Յիսուսի ՚ի ծածուկ վասն ահին շրէից, զի բարձցէ ըզմարմինն Յիսուսի. եւ հրամայեաց Պիղատոս. Եկն եւ երբարձ զնա:

Եկն և Վիկտորեմոս՝ որ եկեալն էր առ Յիսուս՝ ՚ի գիշերի զառաջինն, եւ երբեր զմուռս խառն ընդ հարուէս՝ իբրեւ լտերս հարիւր:

Առին զմարմինն Յիսուսի, և պատեցին կտաւ ուլբ և խըն

կովքն հանդերձ, որպէս օրէն էր շրէից պատել: Եւ էր ՚ի տեղ ոչն յորում խաչեցաւ՝ պարտէզ, եւ ՚ի պարտիզի անդ՝ գերեզմաննոր, յորում ոչ ոք երբէք էր եղեալ:

Անդ վասն ուրբաթուն շրէից, զի մօտ էր գերեզմանն, եղին զՅիսուս:

Եւ ՚ի միաշաբաթ ոչն Մարիամ Մագդաղենացի գայ առաւօտուն ընդ արշարոյսըն ՚ի գերեզման անդր, եւ տեսանէ զվէմն բարձեալ ՚ի

գրանց գերեզմանին :

Ապա ընթանայ և գայ առ
Վիմուխն Պետրոս և առ միւս
աշակերտն՝ զոր սիրէրն Յի-
սուս, եւ ասէ ցնոսա . բար-
ձին զՏէր ՚ի գերեզմանէ ան-
տի, և ոչ գիտեմ՝ ուր եղին
զնա :

Եւ Պետրոս և միւս աշակեր-
տնն և գային ՚ի գերեզմանն .
ընթանային երկօրեան ՚ի մի-
ասին :

Եւ միւս աշակերտն յառա-
ջեաց ընթացաւ վաղագոյն
քան զՊետրոս՝ եւ եկն նախ
՚ի գերեզմանն . եւ խոնար-
հեալ տեսանէ՝ զի կային անդ
կտաւքն , բայց ՚ի ներքս ոչ
եմուտ :

Եկն եւ Վիմուխն Պետրոս՝ որ
գայրն զկնի նորա, և եմուտ
՚ի գերեզմանն . եւ տեսանէ
զկտաւսն զի կային անդ . և
վարչամակն որ էր ՚ի գլուխ
նորա՝ ոչ ընդ այլ կտաւսն
կայր, այլ ուրոյն ծալեալ ՚ի
մի կողմն :

Յայնժամ եմուտ եւ միւս
աշակերտն , որ եկեալ էր
յառաջագոյն ՚ի գերեզմանն,

ետես և հաւատաց , զի չեւ
եւս գիտէին զգիրս՝ թէ
սարս է նմա ՚ի մեռելոց
յառնել :

Չոգան դարձեալ առ մի-
մեանս աշակերտքն :

Բայց Մարիամ կայր արտա-
քոյ գերեզմանին եւ լայր .
եւ մինչդեռ լայր՝ խոնար-
հեցաւ ՚ի գերեզմանն , եւ
տեսանէ երկուս Հրեշտակս
՚ի սպիտակս , զի նստէին՝
մի ՚ի սնարից եւ մի յանո-
տից՝ ուր կայր մարմինն Յի-
սուսի :

Եւ նոքա ասէն ցնա . Վի՛ն
դու , զի՞ լաս :

Ասէ ցնոսա . Ձի բարձին
զՏէրն իմ ՚ի գերեզմանէ աս-
տի, և ոչ գիտեմ ուր եղին
զնա :

Չայս իբրեւ ասաց , դար-
ձաւ ՚ի թիկունս կոյս , եւ
տեսանէ զՅիսուս զի կայր,
եւ ոչ գիտէր թէ Յիսուս
իցէ :

Ասէ ցնա Յիսուս . Վի՛ն դու ,
զի՞ լաս , զի՞ խնդրես . նմա
այսպէս թուեցաւ թէ սար-
տիզականն իցէ . ասէ ցնա .

Տէր, եթէ դու բարձեր զնա,
աստ՛ ինձ ուր եղեր զնա, զի
ես առից զնա:

Ասէ ցնա Յիսուս. Մարիամ:
Եւ նա դարձաւ և ասէ ցը-
նա եբրայեցերէն. բարբու-
նի. որ թարգմանի՛ վարդա-
պետ:

Ասէ ցնա Յիսուս. Մի՛ մեր-
ձենար յիս, զի չեւ եւս ե.

լեալ եմ առ Հայր իմ. այլ
ե՛րթ դու առ եղբարսն իմ,
եւ աստ՛ ցնոսա. ելանեմ ես
առ Հայրն իմ եւ առ Հայր
ձեր, եւ Աստուածն իմ եւ
Աստուած ձեր:

Գայ Մարիամ Մաղղաղենա
ցի՛ և սպասմէ աշակերտացն,
եթէ ետես նա զՏէր, և զայս
ինչ ասաց ցնա:

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and is difficult to decipher due to its lightness and the age of the paper.

